

EL LLENGUATGE

*Nedar i
afaitar*

A tots els tractats d'ortografia i de gramàtica normativa hi sol haver unes llistes de mots que presenten discrepàncies, quant a l'ús de la *a* i de la *e*, amb les formes corresponents del castellà. Però aquestes llistes inclouen només mots, com és ara *sanefa* i *ambaixada* (castellà, «cenefa» i «embaixada»), o com *estella* i *treball* (castellà, «astilla» i «trabajo»), en què la discrepància es localitza en una síl·laba àtona i, per tant, pot ésser causa de dubte o d'error en l'escriptura, i exclouen aquells mots que presenten derivats o d'altres mots de la mateixa família amb l'accent tònic a la síl·laba on hi ha la discrepància ortogràfica, perquè precisament abans s'ha indicat que una de les maneres de resoldre els dubtes en l'escriptura de la *a* i de la *e* és guiant-nos per la pronunciació d'aquests altres mots de la mateixa família: escrivim *encomandar* amb *a* a la penúltima síl·laba tenint en compte la pronunciació de la forma *encomano*, i *anomenar* amb *e* (a la mateixa posició) perquè pronunciem clarament *anomeno*.

Es per això que aquestes llistes no inclouen dos verbs com *nedar* i *afaitar*, que discrepen ortogràficament de les normes corresponents del castellà, «nadar» i «afeitar», car, teòricament, els dubtes ortogràfics que poden originar aquests dos verbs, es poden resoldre fàcilment pel mateix procediment que resoldriem els que ens suscitéssem *rentar* i *anomenar*, o *tallar* i *encomandar*, és a dir, amb la pronunciació de qualsevol de les seves formes en què l'accent recaigui en la síl·laba objecte del dubte ortogràfic. El cas és, però, que avui n'hi ha que escriuen incorrectament no sols les formes infinitives de

nedar i *afaitar* (la primera amb *a* i la segona amb *e*, com en castellà) sinó formes conjugades amb aquestes vocals tòniques: «Nada com un peix», en lloc de *Neda com un peix*, i «M'afeito cada dia».

Això vol dir, naturalment, que aquests errors ortogràfics provenen ja d'una pronúncia errònia més o menys habitual: qui escriu «Nada com un peix» és perquè ja ho diu així habitualment, influït, és ben evident, per la forma del castellà. Vet aquí, doncs, un parell de mots, els verbs *nedar* i *afaitar*, que cal recordar que discrepen, quant a l'ús de la *a* i de la *e*, de les formes corresponents del castellà, i que no fóra pas desencertat d'afegir a les llistes dels tractats d'ortografia, al costat de *enyorança*, *ermíni*, *vernís*, *monestir*, *assassi*, etc.